

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	4015 Автомобільний транспорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

25.06.2020 р.

Справа № 0359/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Вадим Самородов – головуєчий,
Hanna Savenko,
Oleksandr Ochkasov,
Yuriy Royko,
Богом`я Володимир Іванович,
Гончаренко Андрій Вікторович,
Грицук Ігор Валерійович,
Каменєв Олександр Юрійович,
Козіков Анатолій Вікторович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4015
Назва ОП	Автомобільний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Загальні цілі ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» корелюють із цілями ЗВО, проте надзвичайно важливо, щоб у її основних положеннях, зокрема у розділі I, відзначались ті з них, які мають безпосереднє відношення до зазначеної спеціальності. До того ж, варто відзначити, що прив'язка до області трибології може в подальшому бути перешкодою для якісної реалізації ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», яка ґрунтується на технічній експлуатації автомобілів, в той час, як зазначена область може мати більше відношення до спеціальності 133 «Галузеве машинобудування». Безумовно, кафедра може і має використовувати напрацювання власної наукової школи з іншої спорідненої спеціальності, але в обсягах, які не змінюють фокус та особливості ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

На стадіях розроблення та затвердження ОП до цього процесу необхідно залучати зацікавлені сторони з числа роботодавців та здобувачів, яких доцільно вводити у склад групи забезпечення, що дозволяє виявити та врахувати позиції і потреби стейкхолдерів, а також є задокументованим підтвердженням їх участі у формуванні цілей та програмних результатів навчання. До того ж, варто вести відповідні протоколи та реєстраційні листи засідань груп забезпечення. ГЕР звертає увагу, що і в існуючій, і в новій ОПП до групи забезпечення стейкхолдери не включені.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У звітах експертної групи та самоаналізу є підтверджений досвід моніторингу аналогічних вітчизняних освітніх програм, тенденції розвитку спеціальності і галузевий контекст, тенденції розвитку ринку праці, але недостатнім є рівень врахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм, зокрема прикладів їх реалізації. Для підтвердження достатнього рівня задоволеності щодо реалізації ОПП також є наявність інформації від випускників, оцінка яких є об'єктивним підтвердженням її якості і затребуваності на ринку праці. Тут ГЕР додатково звертає увагу експертній групі, гаранту ОПП та групі забезпечення, що акцент на фахівцях в області організації автомобільних перевезень є профілем спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізація 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», тому такий акцент має робитись на забезпеченні надійності транспортних засобів під час перевезень. До того ж, абсолютна більшість освітніх компонент ОПП не підтверджують акценту на організації перевезень, а є лише окремі з них, як супутні.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Незважаючи на відсутність стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», визначені ЗВО програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, що відображено у звітах експертної групи та самоаналізу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП підготовки бакалаврів на базі ПЗСО зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП є структурований за освітніми компонентами, а навчальний план, складений на її основі, за семестрами та роками навчання. Освітні компоненти підпорядковані логіці навчання та викладання, а також об'єднані чіткою структурно-логічною схемою. Всі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Сильною стороною ОПП є те, що у циклі професійної підготовки більшість освітніх компонент є великокредитними.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОПП відповідає визначеній для неї предметній області. Враховуючи, що вона відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, тому має достатню та цілком обґрунтовану кількість нормативних дисциплін гуманітарного спрямування, зокрема і такі, що відповідають профілю спеціальності. Їх розміщення у структурно-логічній схемі дозволяє здобувачам в подальшому реалізувати вибір окремих обов'язкових компонентів з циклу загальної підготовки. Разом із тим, окремі освітні компоненти, як до прикладу «Історія інженерної діяльності», «Теоретична механіка», «Інженерна та комп'ютерна графіка» доцільно було б віднести до дисциплін з циклу загальної підготовки, що і зроблено у новій редакції ОПП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг навчальних дисциплін за вибором студента становить 60 кредитів ЄКТС, що складає 25% від загального обсягу ОПП і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Водночас, ГЕР звертає увагу на те, що потенційний здобувач має володіти повною і вичерпною інформацією щодо усіх (нормативних і вибіркового) освітніх компонентів навчального плану. Аналізуючи каталог вибіркового навчальних дисциплін, важко встановити, як здобувач здійснює їх вибір за семестрами. Рекомендується встановити їх чітке ранжування та кількість для кожного семестру за циклами підготовки (загальної або професійної) та забезпечити вибір таких освітніх компонент (окремо або блоками), з метою уникнення порушення структурно-логічної схеми ОПП та навчального плану, складеного на її основі. До прикладу, в ОПП, яка акредитується, вибіркові дисципліни 4-го семестру забезпечуються 16-ма кредитами ЄКТС. Звідси виникають додаткові запитання щодо їх кількості, форми підсумкового контролю та логічного зв'язку з попередніми, супутніми та наступними компонентами. У новій ОПП схожа ситуація у 7 семестрі, за виключенням форми підсумкового контролю.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У звіті самоаналізу ЗВО зазначено, що обсяг практичної підготовки становить 4,4 кредити ЄКТС, а у звіті експертної групи та у діючій (за якою здійснюється випуск здобувачів) ОПП встановлено 4 кредити. Нова ОПП (редакція 2020 р) передбачає 7 кредитів (виробнича – 4, переддипломна – 3) ЄКТС, що є кращою демонстрацією спроможності та ефективності ОПП у порівнянні із попередньою її версією. Реалізація практики відбувається шляхом укладання відповідних угод з підприємствами та організаціями.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

На підставі звітів самоаналізу та експертної групи, а також за результатами моніторингу ОПП і навчального плану встановлено, що ЗВО створює можливості здобувачам набутти soft skills для подальшої освітньої та професійної діяльності.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. Зміст ОПП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій можливих професій (Класифікатор професій ДК 003:2010).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У звітах самоаналізу та експертної групи не повністю відображено, як ЗВО організовує самостійну роботу студентів через спеціалізовані електронні ресурси, застосування яких покращить доступ здобувачів до освітніх компонентів і дасть змогу адекватно оцінити якість реалізації самостійної роботи. Під неповнотою відображення ГЕР має на увазі відсутність конкретної кількості або частки навчальних дисциплін та рівня їх наповнення, які розміщені у віртуальному навчальному середовищі на базі MOODLE. Забезпечення інформаційного супроводу самостійної роботи також є важливим елементом дистанційного навчання або навчання за дуальною формою освіти.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною освітою зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» у ЗВО не проводиться. Хоча це не є обов'язковою умовою під час акредитації, проте звертаємо увагу ЗВО на важливості впровадження внутрішніх нормативних документів, які б могли її регламентувати, що демонструватиме про його прагнення розвивати у здобувачів практичне розуміння особливостей своєї професії.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання, затверджені ЗВО, відповідають Умовам прийому, є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ на основі ПЗСО передбачає відкритий конкурс, ґрунтуючись на результатах ЗНО. Вступ на основі ОКР «молодший спеціаліст», відповідно до Програми фахового вступного випробування, складеної ЗВО для спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» та звіту експертної групи, здійснюється за результатами фахового вступного випробування.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, як регламентує визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, у т.ч. і закордонних. Водночас, у ЗВО немає програм міжнародної академічної мобільності в межах ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, як регламентує визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У звітах самоаналізу та експертної групи відображено аспекти студентоцентрованого навчання, які реалізуються через вільний вибір тематики під час курсового та дипломного проектування (під час подальшого функціонування ОПП), що відповідає принципам академічної свободи. Це також підтверджується нормативною базою ЗВО. Водночас, недостатньо висвітлено питання щодо використання у навчальному процесі спеціалізованих програмних продуктів та обладнання, які дозволяють забезпечити початковий етап навчання через дослідження, враховуючи, що ця ОПП відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Якщо йдеться про інноваційні форми організації та технології навчання, а також інтерактивні інноваційні методики, то необхідно детальніше розкрити їх суть та наповнення, тобто довести на прикладі конкретної реалізації в межах спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За результатами аналізу наданої інформації та в процесі моніторингу посилянь, ГЕР визначено, що інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес є достатнім на нормативному рівні. Проте існування самих лише положень (декларування намірів і засобів) та настільки значний акцент на самому лише анкетуванні, як це спостерігається у звітах самоаналізу та експертної групи, є недостатнім рівнем демонстрації реалізації форм і методів навчання та викладання. В умовах відсутності стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня з вказаної спеціальності акцент необхідно робити на поінформованості здобувачів щодо змісту ОПП та робочих програм та (або) силабусів, оскільки вони визначальним чином формують їх уявлення про стратегію та якість навчального процесу.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Можливість здобувачів поєднувати навчання та дослідження в межах цієї ОПП є, безумовно, вагомим аргументом для підтвердження імплементації дослідницької компоненти в освітньому процесі. Поряд із цим, доцільно вказувати кількість здобувачів або яка їх частка від загального контингенту відповідного рівня вищої освіти зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» було відзначено на Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах, брало участь у конференціях, семінарах, які праці ними опубліковано. Це дало б змогу оцінити і їх (здобувачів) можливості, і результативність реалізації. Якщо аналізувати звіт самоаналізу, то, враховуючи досвід та науковий потенціал випускової кафедри, а також тривалість діяльності зі спеціальності (або її спеціалізацій), яка акредитується, наведено недостатню кількість фактів реалізації принципів навчання через дослідження.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Є достатнє документальне підтвердження щодо оновлення викладачами змісту навчальних дисциплін з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та наукової школи, яка діє при кафедрі. Тут ГЕР ще раз звертає увагу ЗВО, гаранту та групі забезпечення щодо більшого фокусування на навчальних компонентах, які підкреслюють тенденції розвитку спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Наявність угод між ЗВО, де діє освітня програма та іноземними ЗВО і організаціями є важливою передумовою для започаткування або поглиблення інтернаціоналізації ЗВО. Проте, найважливішим аргументом для доведення відповідного рівня діяльності за цим підкритерієм є існування усталеної практики міжнародної академічної мобільності здобувачів та викладачів, при чому, за профілем спеціальності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загальні вимоги щодо контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, а також достатньо висвітлені на відповідних ресурсах ЗВО.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня відсутній. У розділі III «Форма атестації здобувачів вищої освіти» ОПП, за якою здійснюється поточний випуск атестація випускників освітньої програми зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» проводиться у формі іспиту за фахом, а у новій редакції – кваліфікаційна (дипломна) робота.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів чітко регламентовані нормативними документами ЗВО. Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, передбачають порядок оскарження результатів тощо. Використання таких електронних сервісів як MOODLE, є однією із сильних сторін ОПП щодо забезпечення доступності та об'єктивності освітнього процесу.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Зі звіту самоаналізу та експертної групи встановлено, що на антиплагіат перевіряються наукові та методичні праці, але жодним чином не регламентовано процедуру такої ж перевірки робіт студентів. В умовах відсутності СВО зі спеціальності, яка акредитується, основним документом є ОПП, де має бути інформація про чіткі критерії (частка плагіату у кваліфікаційній роботі), за яких у майбутньому кваліфікаційна робота прийматиметься до розгляду ЕК, відправлятиметься на доопрацювання або ж не може бути представлена на розгляд ЕК. ГЕР рекомендує удосконалити ОПП в розділі III «Форма атестації здобувачів вищої освіти» щодо чіткого відображення зазначених принципів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Важливим аргументом підтвердження академічної та (або) професійної кваліфікації викладачів є наявність у них відповідного наукового ступеня та (або) вченого звання за профілем спеціальності (у крайньому випадку – за профілем галузі). Особливо це стосується тих, які забезпечують основні програмні результати навчання. ГЕР звертає увагу на те, що під час реалізації освітньої програми важливо, щоб викладачі виконували більшість із критеріїв п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності ЗВО (Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015 зі змінами та доповненнями), що додатково може підтвердити їх науковий та науково-методичний рівень активності із забезпечення якісного функціонування ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір викладачів, який проводиться у ЗВО, ґрунтується на їх професіоналізмі та спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП. Він відбувається прозоро та відповідає діючим Законам України і підзаконним актам.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до освітнього процесу підтверджується договорами про співпрацю, проходження практик та реалізується через організації освітнього процесу шляхом: обміну досвідом; обговорення потреб і проблем галузі; аналізу перспектив з підготовки фахівців; формування пропозицій щодо запровадження нових навчальних дисциплін, курсових, лабораторних та практичних робіт в освітній процес.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» постійно проходять підвищення кваліфікації на підприємствах та організаціях галузі, а також стажування, в т.ч. і за кордоном. Професійний розвиток викладачів регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Поряд із цим, рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність щодо започаткування та реалізації міжнародних освітніх та наукових програм мобільності. Це дозволить підвищити професійну майстерність та розвиток персоналу.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР вважає, що стимулювання викладацької майстерності має підтверджуватись через відповідний документ (положення) ЗВО, де чітко прописані види діяльності, за які надається матеріальне та (або) моральне заохочення викладачів. Вважаємо, що одна лише компенсація витрат на публікування наукових праць у провідних наукометричних базах даних є недостатньою, а процедура вибіркового преміювання не завжди може відображати об'єктивність без чіткої регламентації. Врахування цієї рекомендації дозволить ЗВО зберегти кадровий потенціал у майбутньому.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім для якісного провадження освітнього процесу за ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Рекомендацію з покращання є придбання новітнього спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення, що залежить від фінансового стану ЗВО та активності у межах програм міжнародних академічних та наукових грантів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів на достатньому рівні.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Задоволеність студентів освітнім середовищем, його безпечність для їх життя і здоров'я є на достатньому рівні.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів відбувається на достатньому рівні, що підтверджено документально, а також під час спілкування із ними.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Рекомендацією тут є постійний моніторинг рівня задоволеності такими умовами серед зазначених здобувачів.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО проводить постійну та послідовну політику з дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій, що підтверджується відповідною нормативною базою та забезпеченням функціонування окремих спеціалізованих підрозділів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Незважаючи на достатній нормативний та регуляторний рівень діяльності ЗВО щодо затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, ГЕР рекомендує впроваджувати стандарти ISO, спрямовані на покращення якості вищої освіти, враховуючи передовий міжнародний досвід.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки здобувачі та роботодавці не залучені до робочої групи з розроблення ОПП, це може свідчити про недостатній рівень зворотного зв'язку від цих категорій. Проведення лише опитувань про рівень задоволеності (або незадоволеності) ОПП без можливості впливати на процес її розроблення, затвердження або перегляду, відображає не повне дотримання процедур забезпечення якості освітнього процесу.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці в основному залучені до реалізації практичної частини ОПП і мають у подальшому мають свої бачення щодо формування її фахових компетентностей.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випуску фахівців, які навчались за цією ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» до цього часу у ЗВО не було.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО приділяє значну увагу Системі забезпечення якості закладу. Вона реалізується та постійно удосконалюється у всіх сферах освітнього процесу і направлена на якість надання послуг, які ґрунтуються на принципах студентоцентризму.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами звіту експертної групи встановлено, що в академічній спільноті ЗВО спостерігається достатній рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу, сформована культура якості, яка створює можливості для розвитку та удосконалення освітньої діяльності за ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, які діють у ЗВО є легкодоступними для учасників освітнього процесу, що додатково підтверджено підкритеріями 3.3, 3.4, 5.3, 7.6.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ОПП та їх проєкти знаходяться у відкритому доступі і передбачають існування зворотного зв'язку з керівництвом випускової кафедри, навчально-наукового інституту, ЗВО, а також відповідними гарантами. До того ж, нова затверджена редакція ОПП вже оприлюднена, хоча навчання за нею розпочнеться з нового навчального року.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Уся необхідна інформація про ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти систематизована і оприлюднена на веб-сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Під час реалізації ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» фокусувати увагу на підготовці фахівців з обслуговування та експлуатації автомобілів, а під час формуванні її змісту уникати акцентів на організації автомобільних перевезень, що є профілем іншої спеціальності галузі 27 «Транспорт», а також трибології, що є профілем спеціальностей галузі 13 «Механічна інженерія», хоча окремі компоненти із незначним обсягом допускаються з метою формування окремих компетентностей з циклів загальної та професійної підготовки. 2. На стадіях розроблення та затвердження освітніх програм до складу робочих груп необхідно залучати представників з числа здобувачів та роботодавців, що дозволить більш повно врахувати позиції і потреби цих учасників освітнього процесу під час формування цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Кожна вибіркова компонента (навчальна дисципліна) навчального плану має мати чітку назву, кількість кредитів ЕКТС, розподіл за циклами підготовки (загальної та професійної) та ув'язуватись із іншими компонентами у структурно-логічній схемі. 2. ЗВО рекомендується організувати самостійну роботу студентів через спеціалізовані електронні ресурси, застосування яких покращить доступ здобувачів до освітніх компонентів і дасть змогу адекватно оцінити якість реалізації самостійної роботи.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. ЗВО рекомендується активізувати роботу із започаткування програм міжнародної академічної мобільності в межах реалізації ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Для імплементації дослідницької складової в освітній процес, а також покращення поєднання навчання та дослідження, слід заохочувати здобувачів брати участь у олімпіадах, конкурсах та конференціях. Рекомендуємо активізувати участь у міжнародних освітніх програмах, що дозволить покращити підготовку здобувачів, їх конкурентоздатність на ринку праці та рівень інтернаціоналізації ЗВО. Акцент рекомендовано робити на тих, які відображають профіль спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Незважаючи на відсутність СВО зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в ОПП необхідно прописати вимоги щодо умов дотримання академічної доброчесності шляхом визначення рівня оригінальності кваліфікаційних робіт, який має перевірятися через визнане програмне забезпечення.

Критерій 6. Людські ресурси

1. З метою підвищення професійної майстерності та розвитку персоналу активізувати діяльність щодо реалізації міжнародних освітніх і наукових програм мобільності та грантів, пов'язаних з галуззю транспорту. 2. Викладачі постійно мають демонструвати професійну та академічну активність за профілем не лише випускової кафедри, але й спеціальності. 3. Стимулювання викладацької майстерності має реалізуватись через прозорі та чіткі нормативні положення, які відображають конкретні види досягнень і заохочення за їх реалізацію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендацію ГЕР щодо покращання матеріально-технічної бази є придбання новітнього спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення, що залежить від активності у межах програм міжнародних академічних та наукових грантів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. ГЕР рекомендує впроваджувати стандарти ISO, спрямовані на покращення якості вищої освіти, враховуючи передовий міжнародний досвід.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації" надавати детальнішу інформацію про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження бюджетним,

комунальним майном тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

САМОРОДОВ ВАДИМ БОРИСОВИЧ